

1

35

36.

37.

A

ba

38

39.

40.

41.

EXERCITATIO IURIDICA, ^{1778, 48. 50}
De eo, ¹⁴
quod iustum est circa pacta successoria renun-
ciatiua eorumque effectum.

Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS AVCTORITATE
P R A E S I D E
D. FRID. GOTTLIEB ZOLLERO,
COD. P. P. ECCLES. CATHEDR. MARTISB. CAPITVL. CVRIAE
IN PROVINCIA SVPREMAE NEC NON FACVLT. IVRID.
ASSESS. ET ACADEM. DECEMV.
IN AVDITORIO ICTORVM
D. XXV. IVLII MDCCLXXII.
PVBLICE DEFENDET
AVCTOR ET RESPONDENS
GVILIELMVS TRAVGOTT GVTHSMVTHS
LAVCHA - THVRING.

LIPSI AE
EX OFFICINA BETTNERIA.

ad Nov. 118

111

EXERCITATIO IUDICIA

quod in iudicio dicitur et cogitatio

etiam dicitur cogitatio

HEC EST IUDICATIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

IN IUDICIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

DE IUDICIO ET ACTIO

111

V I R O
ILLVSTRI CONSVLTISSIMO
ATQVE EXCELLENTISSIMO
ANDREAE WAGNERO
IVRIS VTRIVSQUE DOCTORI

SERENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE A SECRETIORIBVS
CONSILIIS REI CAMERALIS ET METALLICAE,
DELEGATIONIS ET OECONOMIAE ARTIVM COMMERCIOIVMQUE
CVRAM CONSTITVTAE ASSESSORI, AC SOCIETATIS RERVM
OECONOMICARVM, QVAE LIPSIAE HABETVR,
SODALI,

PATRONO OPTIMO MAXIMO.

V I R O

ILLUSTRI CONSVLTISSIMO

ALTO EXCELLENTISSIMO

ANDREAE WAGNERO

IVRI AVRISSOVI DOCTORI

RECTORIS ACADEMIAE SACHSIAE A SECRETORIIS
CONSILII REI CAMERALIS ET MINERALIUM
REGATIONIS A SOCIOBUS REI COMMERCII
CIVIS CONSTANTIAE AUSTRIAE AC POTESTATIS REVM
ORDINARIUM CIVIS REI HABILIS
HOBOLI

PATRONO OPTIMO MAXIMO

VIR
ILLVSTRIS, CONSVLTISSIME

ATQVE EXCELLENTISSIME

PATRONE OPTIME MAXIME

Non erat mihi diu quaerendus, cuius honorifico nomine has pagellas exornare auderem. Siue enim desideraretur, qui de studiis meis factisque in iuris scientia progressibus sententiam ferret; cui potius iudici hoc quicquid est speciminis submittere debeam, quam viro, quem in omni iure, publico priuatoque, versatissimum patria colit atque veneratur? Siue patronum et quasi tutorem harum tenuium primitiarum optarem; de cuius patrocinio impensius mihi poteram gaudere atque gratulari, quam de TVO? Siue denique pietatis officio cuperem desungi; cui me magis oportebat publica occasione gratias agere, quam TIBI, cuius in me beneuolentiam, signis luculentissimis demonstratam, dudum animus gestit palam

extol-

extollere ac praedicare? Igitur quae mea est erga TE obseruantia singularis, ea ego TE oro atque obsecro, vt hoc exiguum academicae industriae specimen, mentis TIBI multis nominibus obstrictissimi tesseram ac pignus eo vultu, quem semper comem et serenum expertus sum, accipere, meque ipsum praesidio TVO, quo nihil mihi maius gratiusque obtingere potest, quemadmodum nunc facis, in posterum amplecti ne dedigneris. Equidem quibuscumque officiis hanc TVAM voluntatem promereri queam, in iis praestandis me per omnem vitam cupidissime laboraturum esse, TIBI sanctissime spondeo, Deumque religiosis precibus rogo, vt et patriae vniuersae, in quam numerum TVORVM fructus vberissimi redundant, et TVIS, TE saluum atque incolumem per longas annorum series seruet, Domumque TVAM splendidissimam omni felicitatis humanae genere cumulatissimam esse iubeat.

ILLVSTRIS NOMINIS TVI

Lipsiae,
d. XXIV. Jul. MDCCCLXXII.

cultor obsequiosissimus
Guilielmus Traugott Guthsmuths.

§. I.

Quamuis penes Romanos, excepto eo, quod Praetor aequitatis causa, ad corrigendum et emendandum iuris ciuilis rigorem introduxit, heres successionem in bona defuncti, tantum per testamentum, verbis enim legum duodecim tabularum, vti legasset suae rei, ita ius esto, iuxta effatum Pomponij *l. 120. ꝛ. de Verb. Signif.* latissima tributa videtur potestas, et heredes instituendi, legata et liberrates dandi, vel ab intestato consequatur, nihilominus tamen iure Germanico dispositum scimus, quod per pacta de successione inita, eadem iura in alterum transferre cuilibet liceat. Non equidem mihi placet opinio eorum, qui, dum haec pacta iure Romano reprobata adfirmant, eam suppe-

A 2

ditant

ditant rationem, quod contineant votum captandae mortis, adeoque plena sint tristissimi et periculosissimi euentus; hoc enim potius de superstitione testatur, minime autem rationem decidendi adaequatam efficit. Ipsam tamen rem in dubium vocare non audeo. Non prouoco ad *l. 30. C. de pactis*, in qua Imperator Iustinianus eiusmodi pacta tanquam contra bonos mores inita penitus repellit, cum illa dispositio tantum de certa pactorum specie, nempe de conuentione circa hereditatem tertii non consentientis inita, agat, et respectu eius hae pactiones odiosae, deficiente ratione, quare quodam viuente et ignorante, de rebus eius quidam paciscentes conueniant, dicantur. Sed aliae adsunt leges, huic sententiae fauentes. Ait enim *l. 15. C. de pactis*: *Pactum quod dotali instrumento comprehensum est, ut, si pater uita fungeretur, ex aequa portione ea, quae uidebat, cum fratre heres patris sui esset, neque ullam obligationem contrahere, neque libertatem testamenti faciendi mulieris patris potuit auferre.* Hinc Papinianus *l. 16. ff. de suis et legitim. hered.* negat Pactum dotale, quo pater comprehendit, filiam ita dotem accepisse, ne quid aliud ex hereditate patris speraret, ius successionis mutasse, adiecta ratione, priuatorum conuentionem legum auctoritate non censerit; cum quo conuenit effatum Pauli recept. sentent. lib. IV. T. V.

n. 8. Pactiōem talem, ne de inofficioſo teſtamento dicatur, querelam ſuper iudicio futuram non excludere, meritis enim liberos, quam pactis adſtringi placere. Cuius rei rationem optime ſuppeditat Imperator Conſtantiuus *l. 1. C. de ſacroſanct. eccleſ.* Nihil enim eſt, inquit, quod magis hominibus debeat, quam vt ſupremæ voluntatis (poſtquam iam aliud velle non poſſunt) liber ſit ſtylus, et licitum, quod iterum non redit, arbitrium.

§. II.

In diuerſas abire ſpecies pacta ſucceſſoria inter omnes conſtat. Vel enim de nouo acquirimus hereditatem, vel eandem conſeruamus, vel de hereditate tertii paciſcimus, vel ſucceſſioni futuræ renunciamus; exinde diuiſio in pacta adquiſitiua, conſeruatua, diſpoſitiua, et renunciatiua prouenit. De renunciatiuis, cum circa illa diuerſæ in iure et factu obueniant quaſtiones, in præſentiarum agamus.

§. III.

Vt vero ordine procedamus, e re enim eſt *l. 12. x. de reb. cred.* prius quam deueniamus ad verborum interpretationem, pauca de ſignificatione tituli referre, ſuppeditabimus definitionem, Sunt itaque pacta renunciatiua, conuentiones, quibus is, cui

hereditas de iure competit, eidem vel in gratiam testatoris, vel tertii legitimo modo renunciat. Hae pactiones, vti dixi vel fiunt in fauorem testatoris, quando filius viuente patre intuitu hereditatis substantiam certam accipit, et futurae successioni renunciat, vel in fauorem tertii, si foror, cui frater quantitatem dedit, ipsi soli futuram hereditatem paternam aut maternam relinquit. Discrimen inter vtramque renunciationem in eo consistit, quod in priori casu pater non obstante pacto filium heredem possit instituere, cum quilibet fauori pro se introducto renunciare queat, quod secus est in posteriori.

§. IV.

Formam horum pactorum in iure Canonico inuenisse putant, quam ob rem Ludouicus in doctrina Pandectarum lib. XXIIII. Tit. I. §. 5. quem et alii sequuntur, vt iuramenti religione partes corroborauerint pactum, desiderat. Praesidio ipsis est cap. 2. de Pact. in Vto. *Quamuis pactum patri factum a filia, dum nuptui tradebatur, vt dote contenta nullum ad bona paterna regressum haberet, improbet lex ciuilis; si tamen iuramento, non vi nec dolo praestito confirmatum fuerit, ab eadem omnino seruari debet.* Verba posteriora Ludouicus eius esse efficaciae

ciae voluit, vt deficiente iuramento pactum inter contrahentes initum vitio nullitatis insanabili laboret. Quod forsan hac ratione motus dixit, quia ius Canonicum huic pacto, quod leges ciuiles penitus improbant, efficaciam de nouo tribuit.

§. V.

Sed merito dubito, vtrum Pontificis iudicium hanc interpretationem admittat. In genere monendum cenfeo, allegatum caput non efficere legem uniuersalem, sed particularem. Non enim de omnibus pactis renunciatiuis decisionem fert Pontifex, sed tantum de eo, quo filia accepta dotis substantia hereditati paternae renunciat, quod ex ipsis verbis liquido apparet; cuius decisionis ratio mihi potissimum ea viderur, quod filia accipiens dotem cum marito, cuius interest vt habeat substantiam, concurrat, et cum facili negotio a marito ad renunciandum induci possit, iuramentum, vnde de constantia et seria renunciantis voluntate constet, lex desiderat, praesertim cum et illud in aliis verosimilibus negotiis v. g. in fideiussione pro marito facta, qua effectum, ne Senatus Consultum Vellejanum et Authentici Si qua mulier. C. creditori agenti obstet, tollimus, euenire solet. Cum vero singularis legis dispositio regulam generalem haud efficiat, quod enim con-

tra

tra rationem iuris est receptum *l. 14. π. de legib.* non est producendum ad consequentias, ab una specie ad omnes eiusdem generis species non valet applicatio.

§. VI.

Et si haec, quae diximus, forsan non omni exceptione maiora videantur, pondus tamen rei addit, quod Pontifex in capite secundo, nunquam voluerit asserere, formam pactorum renunciatiuorum consistere in religione iuramenti eoque neglecto inuaidum esse pactum, quod ex sequentibus adparebit. Distinguendum nempe est inter id, quod ad substantiam actus pertinet, et quod tantum negotio maius pondus melioremque efficaciam tribuit. Saepiuscule etenim fit, ut partes contractui, quem celebrauerunt, iuramentum addant. Quis quaeso audebit asserere, iuramentum actui dare formam, cum et eo omisso de valore negotii dubium nullum moueri potuisset. Et ita voluisse Pontificem, decisio eius pariter quam ratio decidendi, qua vitur, demonstrat. Non enim omisso iuramento simpliciter improbat renunciationem a filia factam, sed quoniam ius ciuile de hoc casu, quando nempe renunciationem iuramento comprobauit, non cogitauit, tantum probat, filiam, quae, si contra fidem iuramento datam, ageret, in crimen periurii incideret, renun-

ciatio-

ciationi iuratae contravenire non posse, quod indicant verba: omnino seruari debet, praesertim cum ex adiecta ratione: iuramentum, quod non vergat in aeternae salutis dispendium nec redundet in alterius praesudicium, sit seruandum. Exinde apparet Pontificem nil noui introduxisse, sed regulam generalem, quae in aliis negotiis, omisso iuramento per se subsistentibus valet ad praesentem applicasse casum.

§. VII.

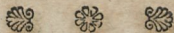
In Saxonia Electorali distinguere volunt Doctores inter masculum et foeminam. Illius renunciationem absque iuramento praestito efficaciam producere testatur *Carpzov. P. II. C. El. XXXV. def. IIX.* et responso, quo pater coram iudicio hereditati sibi competenti renunciauerat, nec tamen renunciationem iuramento corroborauerat, illustrauit sententiam. Ratio ita decidendi procul dubio dependet ex iure prouinciali Saxonico lib. I. art. XIII. *Hetten sie auch ihre Erbtheilung daren verlobet, der sollen sie entbehren*; quae dispositio, cum lege speciali non sit correcta, sed potius per usum et obseruantiam in foro recepta, quod contra Hartmannum Pistor. qui P. IV. Qu. V. m. 3. contrariam fouet sententiam et textum iuris prouincialis de renunciatione iurata intelligi-

telligit, est monendum, utique auctoritatem et normam ita sentiendi praestat.

§. VIII.

Ast respectu foeminarum plerique in ea versantur opinione, renunciationem hereditatis futurae nullum habere effectum, nisi eandem iuramento foemina corroborauerit. Quod in Praxi hoc normam decidendi efficiat, minime in dubium vocabo, utrum vero generaliter assistente lege adfirmare id quispiam possit, sub iudice adhuc lis est. Bergerus in Oeconomia iuris lib. II. Tit. IV. §. 48. not. 3. iuramenti religionem tantum in filiabus requirit, reliquas autem foeminas ex simplici renunciatione obligatas esse voluit; quae sententia utrum legis dispositioni ex assè conueniat, videamus. Dispositio iuris Saxonici, vnde renunciationem iuratae probant, est Confist. El. XXXV. P. II. Inscriptio huius legis pariter, quam Sanctio ipsa de omni transactione iuramento confirmata agit et probat, iuramentum id efficere, ut de laesione transigentes agere nequeant, quod verba finalia, quibus legislator opinioni eorum *welche den Eyd der Laesion vorziehen* assensum praebet, liquido demonstrant. Sponte confiteor in citata constitutione, nihil me inuenisse, quod

quod iudicio Doctorum ita sentientium patrocinium praestet. Non enim reprobatur legislator renunciationes foeminarum vel filiarum absque iuramento factas, sed tantum demonstrat religionem iurisiurandi, remedium legis 2. C. de rescind. vendit. quo alias conventiones ob enormem laesionem impugnare possumus, tollere. Vtrumque vero est diuersum. Quod si enim dico iuramentum adiectum id efficere, ut negotium ex capite laesionis non admittat rescissionem, sponte adfirmo, negotium cessante laesione valuisse, cum id, quod est imperfectum, ipso iure dicatur nullum, nec opus est, ut ad rescissionem prouocemus. Cum igitur Constitutio Electoralis iuramentum non ad formam pactorum renunciantium referat, et eo omisso renunciationem iubeat esse irritam, sed tantum meliorem efficaciam accedente religiosa inuocatione renunciationi tribuat, distinctionem Doctorum inter masculos et foeminas, deficiente dispositione legis penitus nego, et renunciationem, quatenus nulla laesio obuenit, sine iuramento valere contendo.

§. IX.

Nec aliquid efficit, argumentum Carpzovii ad hanc Constitutionem def. VII. imbecillitatem

nempe sexus muliebris huic sanctioni dedisse causam, unde legem, quamvis tantum filiae in specie faciat mentionem, ad alias quoque foeminas ob paritatem rationis adplicandam esse concludit. Cur sexui muliebri hac in parte sit indulgendum, penetrare non possum. Quamvis enim non ignorem, quod imbecillitas foeminis certis in casibus praerogatiuas atque priuilegia tribuat, ab uno tamen ad alterum, argumentum trahendum esse, penitus nego. Si enim hoc in genere asserere vellemus, necessario sequeretur nullum pactum a foeminis initum valere, nisi religio iuramenti accedat, id quod tamen nullus adserere audebit. Et quis quaeso adfirmare poterit, constitutionem citatam tantum de foeminis agere, cum contrarium ex verbis diserte adpareat. Proponit potius legislator regulam, quod omnes renuntiationes, nulla adhibita distinctione, vtrum a masculo vel foemina sint initae, excludant rescissionem ex capite laesionis, quando contrahentes mentem iuramento declarauerint. Exinde videbis inanem esse doctrinam eorum, qui iuramentum ad formam pactorum renunciatiuorum ex iure Saxonico referunt.

§. X.

Effectum huius renunciationis in eo consistere, quod renuncians suo facto non contrauenire et hereditatem ipsi alias de iure competentem, appetere queat, expediri iuris est. Vti enim pactis restringimus libertatem testandi, cum dissensus ex vnius parte legem conuentionis non tollat, ita quoque heres a renunciatione in fauorem alterius facta, sponte recedere non potest, sed potius hoc in casu legi sibi dictae obtemperare tenetur.

§. XI.

Quae cum ita sint comparata, quaestiones quasdam disceptationi obnoxias addere licebit; quarum prima haec esto: Frater forori, viuentem patre certam summam dedit, eoque effectus, vt hereditati futurae sibi competenti renunciaret. Post mortem patris aperiuntur tabulae testamenti, in quo pater filiam heredem esse voluit, illique duo millia praelegati loco, reliquit. Frater iura ex renunciatione acquisita, persequitur, et non solum a successione hereditatis, sed petitione quoque legati sororem excludit.

An eidem hac in parte indulgendum sit, videamus. Si verum esset, quod monet Ludouicus in doctrina Pand. lib. XII. tit. I. §. 6. Iuramentum scilicet accipiendum esse secundum intentionem illius, cui iuratur, utique victoriani reportaret frater, qui vere eo respexit, ut soror ex bonis paternis nullum perciperet lucrum. Praesidium huic opinioni praestare forsitan videtur Pontifex c. 9. C. XXII. Qu. 5. *Quaecunque*, inquit, *arte verborum quisque iuret, Deus tamen, qui conscientiae testis est, ita hoc accipit, sicut ille, cui iuratur, intelligit.* Sed nihil inest textui, ex quo causam Ludouicus probat; intentio potius Pontificis ea fuit, ut demonstraret, iuramentum bona fide esse praestandum et reservationes mentales, per quas iuraturus fidem iurisiurandi elidere studet, non habere locum. Melior mihi placet sententia, interpretationem iuramenti secundum naturam negotii esse faciendam. conf. Dn. Praesidis Dissert. de interpretatione iuramenti praestiti secundum intentionem eius, cui iuratur, non suscipienda. Cum enim iuramentum, quo obligationem ex negotio resultantem pinguorem reddimus, sit accessorium actus praecedentis, cur ab illo recedamus, et ex mente alterius, de qua nobis liquido non constat, interpretationem defumamus,
ratio

ratio nulla datur. Cum igitur in praesenti casu iuramentum a sorore adiectum, tangat renunciationem hereditatis et efficiat, ne illa successionem petat, quomodo quaeso illud ad legatum, quod toto coelo ab hereditate differt, trahi potest, praesertim cum illius in pacto renunciatio mentionem non fecerint patres, quod tamen fieri debuisset, si frater sororem ab exactione legati excludere voluisset.

§. XII.

Alia quaestio, quae controuersiam mouet, in eo consistit, verum, si filia ante testatorem, cuius hereditati renunciauit, decedit, eius heredes stringat renunciatio, vel an eadem non obstante hereditatem defuncti patris petere possint. Affirmatiuam sententiam Struuius, Ludouicus et alii amplectuntur, et renunciationem, quando filia turbato ordine mortalitatis ante patrem moriatur, effectu penitus esse destitutam adserunt. Huius decisionis rationem duplicem esse volunt, partim quia omnis renunciatio hanc tacitam habere conditionem, si renuncianti hereditas fuerit delata, exinde concludunt, quod frater, qui sciebat vel scire debebat, hanc clausulam renunciationi inesse, in

in id consensisset, vt mortua sorore ante patrem, effectus renunciationis euanesce, et heredibus iura hereditatis integra permanere deberent, quo facto existente casu, ex pacto renunciatio ipsi competere actionem negant. Partim quoniam nepotibus repudiare hereditatem matris, et aui bona appetere liceret. Quo ipso cum non iure repraesentationis, sed iure proprio succedant obligationem ad facta matris praestanda penitus cessare credunt. In promptu ipsis est *l. 3. C. unde liberi. Qui se patris, ait Imperator, post auum intestatum defuncti negat heredem, mortui aui patris suscipere facultates non potest, maxime emancipatus, nisi per bonorum possessionem ad huiusmodi beneficium peruenerit.*

§. XIII.

Sed dubito, an haec argumenta, quae probandae rei causa in medium proferunt, ita comparata sint, vt rationem decidendi adaequatam efficiant. Quod enim ad conditionem, si hereditas renunciati fuerit delata, attinet, est petitio principii, utrum haec pacto renunciatio tacite insit, prius vero, cum non praesumatur, est probandum, quod tamen sola Doctorum opinio minime

nime efficit. In omnibus enim conuentionibus ad verba, quibus contrahentes vtuntur, est respiciendum, haec enim efficiunt legem, quam Doctores alio nomine strictum ius vocant, in mente vero retentum nihil operatur. Hac ex causa fit, vt contra illum, qui ius singulare praetendit, illud vero non expressit, cum clarius loqui potuisset et debuisset, interpretationem faciamus. Quae cum dubitationem haud admittant, efficiunt sententiam certam, clausulam, de qua paciscentes non cogitauerunt, non inesse pacto renunciatio, praesertim cum leges eandem non desiderent. Cui accedit, quod in dubio nemo liberalis praesumatur, id enim donationis notionem constituit, quae cum consistat in facto, probationem exigit. Ast sane liberalis praesumendus esset frater, qui, dum sciebat renunciationem esse inefficacem, si foror ante patrem decederet, nihilominus tamen sub euentu incerto, quantitatem intuitu hereditatis paternae forori dedit.

§. XIV.

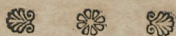
Quod ad legem 3. C. *unde Liberi* attinet, minor sane, qua ratione Doctores legem ad stabiliendam sententiam citare possint. Quamuis enim

C

non

non penitus negauerim, beneficium, quod Imperator constitutione promulgauit, nepotibus competere, discrimen tamen utique est adhibendum, ne principia aequitatis, quam Praetor sanctam esse voluit, offendamus; aut enim liberi concurrunt cum creditoribus praedefuncti patris aut cum aliis liberis. In priori casu concedit hoc beneficium Praetor per bonorum possessionem liberis, quoniam creditores non habent ius appetendi bona aui, multo minus conueniendi liberos, nisi heredes matris existant. Cum igitur respectu creditorum ius quaesitum ex sola liberorum voluntate dependeat, vtrum personam parentis obaerati repraesentare velint, Praetor aequitate motus ius ciuile emendauit, et vt nepotes ad euitandum praeiudicium, quod ipsis ex aditione hereditatis maternae infertur, proprio iure habeant bona aui, voluit. Secus vero hoc est, si cum aliis concurrunt liberis, quorum conditio tali modo fieret deterior, quod tamen Praetor cum ius conferendi introduxerit, sedulo euitare voluit. Ponas enim casum sororem a patre praedefuncto, summam mille thalerorum dotis loco accepisse, sed ante patrem decessisse. Si liberi ius repraesentationis respicere et hereditatem aui petere possunt, durior euaderet conditio fratris, qui minorem accipit sum.

summam, quam habiturus fuisset, si iuri repraesentationis fuisset locus. Quibus praesuppositis adfirmare non dubito, liberos, quatenus cum aliis concurrunt, semper iure repraesentationis succedere et hanc ob causam, renunciationem praedefunctae matris non observata distinctione, quam Menckenius lib. XXXIIX. Tit. VII. §. 3. fouet, et quam plane ignoro, liberos repraesentare gradum patris, quoad succedendi modum, non quoad successionis onus, seruare teneri.

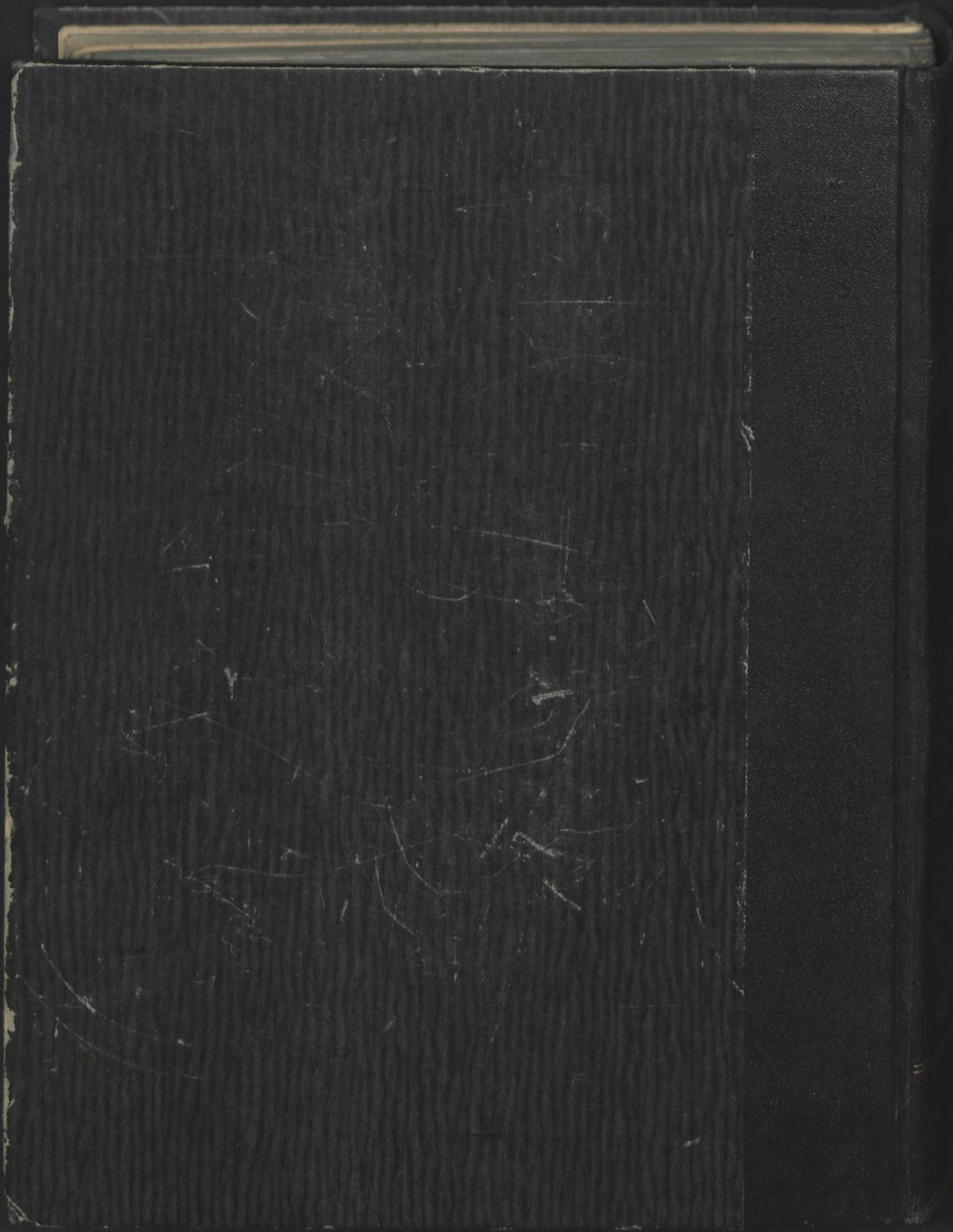
fimmant, quon habimur fuit, si int-
 fimmant, fuit loci. Cibus p-
 edimant, non dicit, libere, quon-
 conuenit, fupet iure rep-
 fere et hinc ad m-
 fimo m-
 Machinae in-
 et dunt hinc f-
 dunt fuit, quod-
 fac-

ULB Halle
005 361 834

3

1772, 48. 50
CVIII.
14

EXERCITATIO IVRIDICA,
De eo,
quod iustum est circa pacta successoria renun-
ciatiua eorumque effectum.

Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS AVCTORITATE
PRAESIDE
D. FRID. GOTTLIEB ZOLLERO,
COD. P. P. ECCLES. CATHEDR. MARTISB. CAPITVL. CVRIAE
IN PROVINCIA SVPREMAE NEC NON FACVLT. IVRID.
ASSESS. ET ACADEM. DECEMV.
IN AVDITORIO ICTORVM
D. XXV. IVLII MDCCLXXII.
PVBLICE DEFENDET
AVCTOR ET RESPONDENS
GVILIELMVS TRAVGOTT GVTHSMVTHS
LAVCHA - THVRING.

LIPSIAE
EX OFFICINA BÜTTNERIA

25 Nov. 118